

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Krasocinie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Krasocin i 26 sołectw, które liczą w sumie 10 955 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2012 r.).

Wójtem Gminy jest Pan Ireneusz Gliściński.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie został powołany na mocy Uchwały Nr XI/34/90 Gminnej Rady Narodowej w Krasocinie z dnia 16 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie”.

Ośrodek posiada własny REGON 290039997 i NIP 656-186-04-76.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasocinie jest Pan Mirosław Łapot, a Zastępcą Kierownika – Pani Helena Ciszek.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/228/13 Rady Gminy w Krasocinie z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasocinie. Stwierdzono następującą nieprawidłowość w treści niniejszego dokumentu:
 - w podstawie prawnej i w § 2 pkt 2 widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej.
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2013 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasocinie z dnia 16 stycznia 2013 roku:
 - podstawa prawna oraz § 2 zawiera obecnie nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej,
 - powołano się na obecnie nieobowiązujący Statut Ośrodka,
 - w § 47 przywołano nieobowiązującą ustawę o pracownikach samorządowych.
- 3) Uchwałę Nr VII/38/11 Rady Gminy w Krasocinie z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie przyznawania usług opiekuńczych, zasad ustalania i trybu pobierania opłat oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi na terenie Gminy Krasocin. Do uchwały załączone są dwie tabele dotyczące odpłatności za usługi według dochodów. Stwierdzono, że po zmianie kryteriów dochodowych sporządzono

nowe tabele, ale nie zostały one przyjęte uchwałą Rady Gminy. Kierownik Ośrodka zobowiązał się do przygotowania stosownego dokumentu i przedstawienia go na najbliższej sesji Rady Gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 510/2013 z dnia 10 czerwca 2013 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską – koordynator kontroli;
2. Katarzyna Turkowska – inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 511/2013 z dnia 10 czerwca 2013 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli i instruktażu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasocinie* pod Nr 1/2013.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 12 – 14 i 17 czerwca 2013 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ul. Macierzy Szkolnej 1, tel. 41 39-17-316. Zajmuje 5 pomieszczeń wyposażonych w podstawowy sprzęt biurowy. Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w kasie Banku Spółdzielczego lub na indywidualne konta klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasocinie zatrudnionych jest 8 pracowników, którzy bezpośrednio związani są z pomocą społeczną tj.: kierownik, zastępca kierownika oraz 6 pracowników socjalnych.

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, iż Kierownik Ośrodka posiada wymagany na danym stanowisku staż pracy, natomiast nie posiada specjalizacji z zakresu pomocy społecznej. Zastępca Kierownika oraz pracownicy socjalni uzyskali odpowiednie ustawowe kwalifikacje do pracy w OPS (Zał. 1 Tabela dotycząca pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasocinie posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych

mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = 10 955/6 = 1826

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 1826 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135).

Zasiłki stałe.

Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2012 oraz z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS w Krasocinie (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej) wynika, iż w 2012 roku pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 54 osób, w tym dla 36 osób samotnych. Wypłacono 530 świadczeń na łączną kwotę 182 915 zł. Za 51 osób Ośrodek opłacał składkę zdrowotną. W 2013 roku do końca maja wypłacono 275 świadczeń dla 55 osób. Składkę zdrowotną odprowadzono za 48 osób.

Kontroli poddano 15 losowo wybranych decyzji administracyjnych o numerach: P.S 8122 Rs/33/11, GOPS.5010.33.2012 (po zmianie kryterium dochodowego), GOPS.5010.33.2013, GOPS.5010.18.2012, GOPS.5010.36.2012 (po zmianie kryterium dochodowego), GOPS.5010.1.2012 (po zmianie kryterium dochodowego), GOPS.5010.37.2012 (po zmianie kryterium dochodowego), GOPS.5010.28.2012 (po zmianie kryterium dochodowego), P.S 8122 Rs/8/2011, GOPS.5010.7.2012, GOPS.5010.53.2013, GOPS..5010.5.2013, GOPS.5010.5.2013, GOPS.5010.54.2013, GOPS.5010.11.2013.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. W skontrolowanych aktualizacjach wywiadów środowiskowych brak było wyczerpujących informacji o stanie rodzinnym, zdrowotnym czy majątkowym, również w niektórych wywiadach w rubryce „praca socjalna” znajdowały się zapisy, które nie odzwierciedlały świadczonej pracy socjalnej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 823). Decyzje te zmieniono z urzędu.

W podstawie prawnej decyzji przytoczono właściwy publikator ustawy o pomocy społecznej (również w 2013 r. po ogłoszeniu nowego tekstu jednolitego). Natomiast we wszystkich skontrolowanych decyzjach nie przytoczono rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W dziesięciu przypadkach stwierdzono brak zapisu o upoważnieniu przez Wójta Gminy Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Jedynie w dwóch decyzjach, z maja i czerwca 2013 r., przywołana została ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz właściwy publikator kpa. W pozostałych decyzjach widnieje uchylona w październiku 2004 r. ustawa z dnia 23 stycznia 2003 roku o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz nieaktualny publikator kpa.

W opinii Zespołu inspektorów uzasadnienie decyzji jest zbyt lakoniczne, nie daje wnioskodawcy pełnego wglądu w stan faktyczny i prawny, na podstawie których organ wydał decyzję.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzje klienci w większości odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.17 ust.1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń, ale stwierdzono uchybienia w wydawanych decyzjach administracyjnych.

Zasiłki okresowe.

W roku 2012 GOPS w Krasocinie przyznał 137 świadczeń w postaci zasiłków okresowych dla 50 osób na łączną kwotę 51 289 zł. Głównym powodem przyznawania pomocy było bezrobocie – 32 osoby. W roku 2013 do końca maja GOPS udzielił pomocy

w formie zasiłków okresowych dla 31 osób, tj. przyznał 68 świadczeń. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

GOPS.5011.86.2012, GOPS.5011.39.2012, GOPS.5011.17.2012, GOPS.5011.27.2013, GOPS.5011.10.2013, GOPS.5011.15.2013, GOPS.5011.28.2013, GOPS.5011.19.2012, GOPS.5011.26.2013, GOPS.5011.19.2013.

We wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W czterech przypadkach w podstawie prawnej decyzji stwierdzono brak zapisu o upoważnieniu przez Wójta Gminy Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. W dwóch przypadkach powołano się na nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej. W czterech decyzjach przytoczono właściwe publikatory w/w ustawy i kpa, a także w czterech decyzjach wydanych w 2013 r. – po ogłoszeniu nowych tekstów jednolitych – widnieją właściwe publikatory.

W opinii Zespołu inspektorów uzasadnienie decyzji jest zbyt lakoniczne, nie daje wnioskodawcy pełnego wglądu w stan faktyczny i prawny, na podstawie których organ wydał decyzję.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzje klienci w większości odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach ponadto znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego oraz kopie decyzji ze świadczeń rodzinnych.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wniesiono uwag, natomiast stwierdzono nieprawidłowości w wydawanych decyzjach administracyjnych.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Pomocą w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2012 roku objęto ogółem 702 osoby, z czego zasiłków celowych udzielono dla 275 osób. Pomoc w formie posiłków otrzymało 427 dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Ogólny koszt programu wyniósł 125 000 zł, z czego środki własne gminy to kwota: 33 268 zł, a dotacja 91 732 zł. W pierwszym kwartale 2013 roku z Programu skorzystało 441 osób, ogólny koszt Programu wyniósł 35 746 zł.

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży udzielana była na wniosek rodziców, dyrektora szkoły lub pracownika socjalnego. Dożywianie prowadzone było w niżej wymienionych placówkach oświatowych:

L.p.	Placówka oświatowa	Rodzaj posiłku	Ilość dożywianych dzieci	Koszt posiłku
1.	Zespół Placówek Oświatowych w Krasocinie	jedno gorące danie	99	1,00
		całodzienne wyżywienie	4	5,00
		pełny obiad	2	2,500
2.	Szkoła Podstawowa w Mieczynie	herbata, kanapki	22	1,00
		jedno gorące danie	5	1,50
3.	Szkoła Podstawowa w Cieślach	jedno danie gorące	16	1,00
4.	Szkoła Podstawowa w Czostkowie	jedno gorące danie	8	1,00
		pełny obiad	2	2,00
5.	Zespół Placówek Oświatowych w Bukowie	jedno danie gorące	50	1,00
		pełny obiad	3	2,50
		całodzienne wyżywienie	3	3,20
6.	Zespół Placówek Oświatowych w Olesznie	jedno gorące danie	53	1,00
		całodzienne wyżywienie	21	3,50
		pełny obiad	1	3,20
7.	Szkoła Podstawowa w Brygidowie	herbata, kanapki	16	1,14

Dzieci i młodzież dożywiane z poza terenu gminy:

L.p.	Placówka oświatowa	Rodzaj posiłku	Ilość dożywianych dzieci	Koszt posiłku
1.	Zespół Szkół Podstawowych Nr 3 we Włoszczowie	pełny obiad	17	4,00
		całodzienne wyżywienie,	1	8,00
2.	Zespół Szkół Podstawowych Nr 2 we Włoszczowie	całodzienne wyżywienie	7	4,00
3.	Zespół Szkół Podstawowych Nr 5 w Łopusznie	pełny obiad	5	2,00
		całodzienne wyżywienie	1	7,00
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kielcach	całodzienne wyżywienie	1	10,00

5.	Liceum Ogólnokształcące w Kielcach	całodzienne wyżywienie	1	4,00
----	---------------------------------------	------------------------	---	------

Z powyższego zestawienia wynika, że nie wszystkie dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest niezgodne z ideą Programu.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące zasiłków celowych w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje o nr:

GOPS.5012.79.2012, GOPS.5012.119.2013, GOPS.5012.61.2013, GOPS.5012.40.2013, GOPS.5012.161.2012, GOPS.5012.259.2012, GOPS.5012.354.2012, GOPS.5012.166.2012, GOPS.5012.89.2013.

oraz pomoc w formie gorącego posiłku:

GOPS.5023.86.2012, GOPS.5023.69.2012, GOPS.5023.121.2012, GOPS.5023.19.2012, GOPS.5023.52.2012, GOPS.5023.72.2012, GOPS.5023.36.2012, GOPS.5023.9.2012, GOPS.5023.88.2012, GOPS.5023.11.2012.

W aktach znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc (np. zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy, kopie decyzji ze świadczeń rodzinnych, decyzje dot. gospodarstw rolnych).

Natomiast w podstawie prawnej decyzji przyznających pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkole widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, brak przywołania kpa, rozporządzenie w sprawie realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nie posiada publikatora.

W większości skontrolowanych decyzji przyznających zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności brak przywołania kpa. Ponadto w części decyzji przytoczono nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, a rozporządzenie w sprawie realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nie posiada publikatora, w innych decyzjach z kolei brak publikatorów w/w rozporządzenia i ustawy o ustanowieniu Programu.

We wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W opinii Zespołu inspektorów uzasadnienie decyzji jest zbyt lakoniczne, nie daje wnioskodawcy pełnego wglądu w stan faktyczny i prawny, na podstawie których organ wydał decyzję.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń, ale stwierdzono nieprawidłowości w wydanych decyzjach administracyjnych.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 7 opiekunek domowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Usługi przyznawane są na wniosek klienta lub członka rodziny.

W trakcie kontroli sprawdzono akta o następujących numerach decyzji:

GOPS.5025.1.2013, GOPS.5025.10.2013, GOPS.5025.11.2013, GOPS.5025.4.2013, GOPS.5025.9.2013, GOPS.5025.10.2012, GOPS.5025.2.2013, GOPS.5025.5.2013.

GOPS w Krasocinie realizuje usługi opiekuńcze w oparciu o Uchwałę Nr VII/38/11 Rady Gminy Krasocin z dnia 18 kwietnia 2011 r w sprawie przyznawania i trybu pobierania opłat oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi na terenie Gminy Krasocin.

Całkowity koszt jednej godziny wynosi 13,39 zł.

Z informacji uzyskanych od Kierownika Ośrodka obecnie usługi opiekuńcze świadczone są dla 12 osób

Odpłatność za usługi, liczbę godzin oraz okres ich świadczenia określa Ośrodek w drodze decyzji administracyjnej wydanej na podstawie wywiadu środowiskowego.

W aktach znajdują się wymagane dokumenty tj. aktualny wywiad środowiskowy, orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości dochodów lub odcinki rent i emerytur oraz comiesięczne karty pracy opiekunki i pisma informujące klienta o ilości roboczogodzin i wysokości odpłatności.

We wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ponadto w podstawie prawnej widniał nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kpa. W podstawie prawnej decyzji nie przytaczano również Uchwały Nr VII/38/11 Rady Gminy Krasocin z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie przyznawania i trybu pobierania opłat oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi na terenie Gminy Krasocin, na podstawie której OPS przyznawał oraz ustalał kwotę odpłatności za świadczenie. W kilku przypadkach stwierdzono

brak zapisu o upoważnieniu przez Wójta Gminy Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował specjalistycznych usług opiekuńczych. Według wyjaśnień ze strony Kierownika Ośrodka aktualnie na terenie Gminy Krasocin nie zdiagnozowano takich potrzeb.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania były kierowane do Domu Pomocy Społecznej. W 2012 r. skierował 4 osoby, a w roku bieżącym 5 osób.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności i celowości udzielonego wsparcia, ale stwierdził uchybienia w wydawanych decyzjach administracyjnych.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Krasocinie przyznawał zasiłki celowe, które mają za zadanie zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opał, odzieży, drobnych remontów, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególności uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych.

Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2012 oraz z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS w Krasocinie (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej) wynika, iż w 2012 roku Ośrodek wypłacił dla 153 osób zasiłek celowy, a dla 63 – specjalny zasiłek celowy. Świadczenia te przyznawane były w szczególności na pokrycie kosztów leczenia, zakupu lekarstw i opał, a także żywności i odzieży. W 2012 r. przyznano 3 zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. W 2013 r. do końca maja z pomocy w formie zasiłku celowego skorzystało 116 osób, a ze specjalnego zasiłku celowego – 30 osób.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłek celowy:

GOPS.5012.167.2012, GOPS.5012.216.2012, GOPS.5012.366.2012, GOPS.5012.368.2012, GOPS.5012.68.2013, GOPS.5012.87.2013, GOPS.5012.153.2013, GOPS.5012.93.2013, GOPS.5012.339.2012, GOPS.5012.57.2013.

Specjalny zasiłek celowy:

GOPS.5012.78.2013, GOPS.5012.52.2013, GOPS.5012.136.2013, GOPS.5012.321.2012, GOPS.5012.109.2012, GOPS.5012.16.2013, GOPS.5012.54.2013.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wszystkie niezbędne dokumenty do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny (np. zaświadczenia z zakładu pracy o wysokości dochodu, kopie decyzji ze świadczeń rodzinnych, decyzje dot. gospodarstw rolnych).

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przytoczono właściwe publikatory ustawy o pomocy społecznej i kpa zarówno w 2012 r., jak i w 2013 r. – po ogłoszeniu nowych tekstów jednolitych. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Natomiast we wszystkich skontrolowanych decyzjach brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W czterech przypadkach stwierdzono brak zapisu o upoważnieniu przez Wójta Gminy Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W opinii Zespołu inspektorów uzasadnienie decyzji jest zbyt lakoniczne, nie daje wnioskodawcy pełnego wglądu w stan faktyczny i prawny, na podstawie których organ wydał decyzję.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności i celowości udzielonego wsparcia, ale stwierdził uchybienia w wydawanych decyzjach administracyjnych.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, że praca socjalna w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasocinie jest realizowana m.in. poprzez:

- udzielanie informacji o przysługujących klientowi świadczeniach i dostępnych formach pomocy w tut. Ośrodku oraz w innych instytucjach,
- podejmowanie interwencji w związku z konfliktami rodzinnymi,
- wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,

- pomoc w załatwianiu spraw bieżących m.in. urzędowych (uzupełnianie dokumentów, przekazów, pisanie wniosków, przygotowanie i wniesienie spraw o renty, emerytury, alimenty, stopień niepełnosprawności),
- reprezentowanie interesów klientów w innych instytucjach,
- kierowanie do organizacji pozarządowych zajmujących się dystrybucją żywności, odzieży, mebli,
- motywowanie do podnoszenia i doskonalenia posiadanych kwalifikacji oraz nabywania nowych umiejętności poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez tut. Ośrodek, Powiatowy Urząd Pracy lub ośrodki szkoleniowe,
- motywowanie do poszukiwania pracy na własną rękę za pośrednictwem prasy lub Internetu,
- dostarczanie lekarstw, odzieży, żywności, środków wyposażenia mieszkania,
- pomoc w przewycięzaniu nałogów i uzależnień,
- współpraca z policją, szkołą, kuratorami sądowymi, strażą miejską, pedagogami, służbą zdrowia, psychologiem, radcą prawnym, opiekunem prawnym, organizacjami pozarządowymi.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przewycięzenia jego trudnej sytuacji życiowej. W roku 2012 zawarto 11 kontraktów, które dotyczyły klientów borykających się z różnego rodzaju problemami, prezentujących pasywną postawę w osiągnięciu celów i realizowaniu zadań niezbędnych, bądź potrzebnych do poprawy funkcjonowania społecznego. W 2013 r. do dnia kontroli zawarto 6 kontraktów oraz 15 w ramach POKL.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2012 r. działania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizował Urząd Gminy w Krasocinie na podstawie *Umowy Nr 11/2012 o wsparcie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Asystent rodziny – druga edycja”* z dnia 30 października 2012 r. Zadanie to zostało przekazane do Ośrodka Uchwałą Nr XXVIII/228/13 Rady Gminy w Krasocinie z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasocinie. W bieżącym roku GOPS również złożył wniosek o dotację z programu „Asystent rodziny”. Pracownik zajmuje się sprawami 8 środowisk.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli stwierdzono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i celowego specjalnego oraz z Programu dożywiania przyznawano celowo, zasadnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia o wysokości dochodów i inne niezbędne dokumenty mające wpływ na ustalenie sytuacji dochodowej, materialnej, majątkowej czy rodzinnej osoby lub rodziny.

Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej na każdą zmianę danych zawartych w wywiadzie sporządzana jest aktualizacja wywiadu środowiskowego. W przypadku przyznania stałych form pomocy aktualizacja wywiadu środowiskowego jest sporządzana nie rzadziej, niż co sześć miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Warunki lokalowe Ośrodka są dobre. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Natomiast Zespół inspektorów stwierdził uchybienia w większości wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących wszystkich form pomocy społecznej: w podstawie prawnej istnieją nieaktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kpa lub brak kpa, rozporządzenie w sprawie realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i ustawa o ustanowieniu Programu nie posiada publikatora, brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, brak zapisu o upoważnieniu przez Wójta Gminy Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz brak Uchwały Nr VII/38/11 Rady Gminy Krasocin z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie przyznawania i trybu pobierania opłat oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi na terenie Gminy Krasocin; uzasadnienie decyzji jest zbyt lakoniczne, nie daje wnioskodawcy pełnego wglądu w stan faktyczny i prawny, na podstawie których organ wydał decyzję.

W decyzjach, którym nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w sentencji i uzasadnieniu nie informowano klienta o przyczynach nadania tego rygoru.

Ponadto w skontrolowanych aktualizacjach wywiadów środowiskowych brak było wyczerpujących informacji o stanie rodzinnym, zdrowotnym czy majątkowym, również w niektórych wywiadach w rubryce „praca socjalna” znajdowały się zapisy, które nie odzwierciedlały świadczonej pracy socjalnej.

Zastępca Kierownika oraz pracownicy socjalni uzyskali odpowiednie ustawowe kwalifikacje do pracy w OPS, ale Kierownik Ośrodka nie posiada specjalizacji z zakresu pomocy społecznej.

Stwierdzono, że nie wszystkie dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest niezgodne z ideą Programu.

W kontrolowanym Ośrodku kontrakt socjalny nie jest w pełni wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej, w 2012 roku zawarto jedynie 11 kontraktów z klientami pomocy społecznej.

W toku kontroli ustalono natomiast, iż w Statucie i Regulaminie organizacyjnym GOPS widnieją nieaktualne publikatory ustaw, na podstawie których działa Ośrodek. Ponadto w Regulaminie powołano się na obecnie nieobowiązujący Statut Ośrodka oraz w § 47 przywołano nieobowiązującą ustawę o pracownikach samorządowych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez pracowników socjalnych i Kierownika kontrolowanej jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

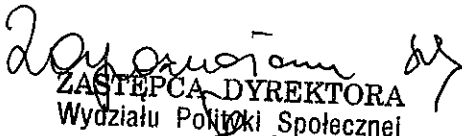
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Turkowska

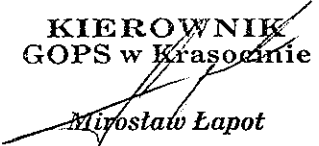
 Kielce, dnia 11 lipca 2013 r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

mgr Renata Segiecińska
SWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 5

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
GOPS w Krasocinie

Mirosław Łapot

G M I N N Y
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Krasocinie
ul. M. Szkolnej 1, 29-105 Krasocin
NIP 656-186-04-76, Regon 290039997
tel. 041/3917316

12.07.2013 r.

Wykaz załączników:

1. Tabela dotycząca pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

